



FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET  
☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.  
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502  
✉: titkarsag@repate.hu  
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/203/2016/Pan.

## A Független Rendészeti Panasztestület

147/2016. számú (IX. 15.)

### állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos<sup>1</sup> 2016. június 8-án előterjesztett **panasza** alapján indult eljárásban a 2016. szeptember 15-én – dr. Wildner Domonkos testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

**m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y n a k .**

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

### Indokolás

A panaszos 2016. június 8-án, postai úton terjesztette elő panaszbeadványát, a vele szemben 2016. június 7-én foganatosított rendőri intézkedéssel szemben.

### I.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy panasszal fordul a Testülethez. 2016. június 7-én, 19 óra 45 perckor a saját területén, amit 2006-ban vásárolt meg H. L-től (a saját édesanyjától), ami a Földhivatalban is be van vezetve. A kerítés melletti cseresznyefáról szedte a cseresznyét, amikor H. L. torkaszakadtából kiabálni kezdett és azt ordította, hogy „Tolvaj! Tolvaj!”. Ekkor a panaszos felé dobott egy kisbaltát, amit a fa felfogott, így az ott is maradt. A panaszos nagyon megijedt, elkezdett remegni, kb. 5 percig meg sem tudott az ijedtségtől mozdulni. Amikor magához tért, akkor azonnal telefonált a rendőrségre. A rendőrök megérkeztek, felírták az adatait. A panaszos elmondta nekik, hogy mi történt és hogyan, megnézték a baltát a fában és megkérdezték tőle, hogy hozzányúlt-e az ujjlenyomatok miatt. A panaszos mondta, hogy nem. Ezután becsöngettek H. L-hoz és őt is meghallgatták, majd egy kis idő elteltével a panaszoshoz ment az alacsonyabb rendőr és azt

<sup>1</sup> Az Rtv. 93/A. §. (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük

mondta, hogy H. L. azért dobta őt meg baltával, mert nem ad neki a cseresznyéből. A rendőr megkérdezte a panaszost, hogy ad-e neki, amelyre a panaszos azt felelte, hogy nem és feljelentést tesz. A rendőr ekkor visszament kollégájához és mondta H. L.-nak, hogy a panaszos nem fog adni a cseresznyéből. Utána tíz percig beszéltek a rendőrök rádión keresztül a feletteseikkel, majd közölték a panaszossal, hogy ez nem bűncselekmény, amit elkövetett H. L., mivel nem találta el a panaszost a balta és így elmentek. A panaszos ezt követően behivatkozta a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban: Btk.) 339. §-át, vagyis a garázdaság bűncselekmény törvényi tényállását. Ezt követően hivatkozik a Btk. 222. §-ában foglalt zaklatás bűncselekmény törvényi tényállására is. Ezekre figyelemmel beadványát azzal zárja, hogy ezen törvényhelyekre tekintettel miért nem minősül bűncselekménynek a sérelmére elkövetett cselekmény.

2) A panaszos 2016. július 8-án beadványának a kiegészítéseként két releváns rendőrségi dokumentumot terjesztett elő.

a) Az első dokumentum egy 2016. június 22-én kelt, G. Cs. c. r. alezredes a K. Rendőrkapitányság Vizsgálati Alosztály Élet-és Ifjúságvédelmi Alosztály vezetőjének a levele, amelyben tájékoztatja a panaszost, hogy az általa tett feljelentést kivizsgálta és nem állapítottak meg a panaszos sérelmére bűncselekmény, vagy szabálysértés elkövetését.

b) A második dokumentum a \* Rendőrkapitányság vezetőjének ismeretlen időpontban kelt végzése, amely a rendőrségen megindult panasz eljárás felfüggesztéséről rendelkezik a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (továbbiakban: Ket.) 32. § (1) bekezdés és a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 93. § (3) bekezdése alapján a Testületnél folyamatban lévő kivizsgálás jogerős befejezéséig.

## II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a \* Rendőrkapitánysághoz. A rendelkezésre bocsátott iratok alapján az alábbiak állapíthatók meg.

1) A \* Rendőrkapitányság vezetője 2016. június 28-án készítette el a sérelmezett rendőri intézkedés vonatkozásában az átiratát, amelyből az alábbiak derülnek ki.

A panaszossal szemben a 2016. június 7-én, 19 óra 45 perckor foganatosított rendőri intézkedés célja és jogalapja az volt, hogy a panaszos a fenti napon 19 óra 32 perckor hívást kezdeményezett a Bács-Kiskun Megyei Rendőr-főkapitányság (továbbiakban: BKMRFK) Rendészeti Igazgatóság Tevékenységirányítási Központjába a Hívásfogadó Központon keresztül. Bejelentést tett a szomszédja ellen, segítséget kért. A bejelentés tartalma a BKMRFK [...] számú küldés leírása szerint azt tartalmazta a panaszos elmondása alapján, hogy a [...] szám alatti helyen a szomszédja, miközben ő gyümölcsöt szedett a kertjében egy baltát vágott hozzá a kerítésen keresztül. Szerencsére a fa ágai felfogták a dobás erejét, ezért sérülést nem szenvedett. Az eszközt otthagya a földön, ahova leesett. A panaszos rendőri intézkedést kért, az utcán várja kint a járőröket. A helyszínre kiérkező rendőrök a panaszost, mint bejelentőt, illetve H. L.-t igazoltatták, meghallgatták, a helyszínt szemrevételezték, a személyeket az Országos Nyilvántartó Rendszeren keresztül leellenőrizték. A fentiek az ügyeletesnek jelentették, majd annak utasítására felvilágosítást adtak a panaszosnak, hogy az

eseményekről rendőri jelentés készül, mivel a helyszínen nem történt bűncselekmény, majd a helyszínt elhagyták.

A panaszos rendőri mulasztásra vonatkozó állítása nem helytálló, mivel a helyszínre kiérkező rendőrök a szükséges intézkedéseket megtették, a helyszínen tapasztaltakat jelentették az ügyeletesnek.

A helyszínen intézkedő rendőrök részéről olyan kijelentés, hogy bűncselekményt nem követett el H. L. a panaszos sérelmére, csak ha a balta eltalálta volna nem került közlésre. A rendőrök az ügyeletessel való egyeztetés után közölték a panaszossal, hogy nem történt bűncselekmény, ezért az intézkedésről jelentés készül, amelyet a panaszos megértett és tudomásul vett. Az egyik rendőri jelentésben szerepel, hogy a panaszos által sérelmezett garázdaság elkövetése miatt kezdeményezett bejelentésével kapcsolatosan a helyszínen valóban nem jártak el, mivel magánlakásba, illetve annak területén ezen cselekmény nem követhető el.

Az intézkedő rendőrök felvilágosították a panaszost, hogy tekintettel arra, hogy a helyszínen bűncselekmény elkövetése nem valósult meg, ezért rendőri jelentés készítésére kerül sor, amelyet a panaszos megértett és tudomásul vett. A panaszost tájékoztatták, hogy a közte és az édesanyja között lévő telekvitát polgári peres úton tudja kezdeményezni és peres úton tudnak megegyezni. A panaszost arról is tájékoztatták, hogy ha nem ért egyet a rendőri intézkedéssel és panasszal kíván élni, akkor fáradjon be a \* Rendőrkapitányságra vagy keresse fel a Testületet, amelyet megértett. A jogi lehetőségeiről is tájékoztatták, valamint panasztételi lehetőségeiről.

Az intézkedő rendőrök mielőtt elhagyták a helyszínt tájékoztatták a panaszost a jogairól és panasztételi lehetőségeiről.

A panaszos a rendőri intézkedéskor a rendőrök által elmondottakra arrogáns módon reagált, indulatos volt mind a rendőrökkel, mind az édesanyjával, teljesen elzárkózott az édesanyjával való béküléstől, kérdőre vonta a rendőröket, vádaskodott és az intézkedés végén fennhangon számon kérte őket.

A Robotzsaru integrált ügyviteli, ügyfeldolgozó és elektronikus iratkezelő rendszer jelenlegi adatai alapján az adott rendőri intézkedés követően sem a panaszos, sem H. L. nem tett feljelentést bármilyen bűncselekmény miatt. A panaszos 2016. június 1-én kelt levelében tett feljelentést csalás miatt, amely alapján a feljelentés [...] bü. számon került iktatásra, azonban a feljelentést elutasították, mivel az annak tárgyát képező cselekmény nem bűncselekmény. A panaszos ezen határozattal szemben panasszal élt a \* Járási és Nyomozó Ügyészség felé, ahol a panaszát elutasították.

A panaszos a \* Rendőrkapitányságon terjesztett elő panaszt a rendőri intézkedéssel szemben, amely eljárás a [...] számon van folyamatban Sz. E. c. r. szds-nál a \* Rendőrkapitányság Hivatalánál.

2) A \* Rendőrkapitányság vezetője a sérelmezett rendőri intézkedés vonatkozásában 2016. június 24-én kelt levelében az alábbiakról tájékoztatta a BKMRFK Tevékenység Irányítási Központjának vezetőjét.

A rendőri intézkedésre a BKMRFK, Rendészeti Igazgatóság, Tevékenység Irányítási Központ utasítására vonultak ki intézkedni a járőrök. Az intézkedést a panaszos kérte 2016. június 7-én 19 óra 32 perckor, a hívást a 112-es segélyhívón keresztül B. A. r. örgy. fogadta.

3) A küldés leírása dokumentum szerint a panaszos a [...] telefonszámról tett a 112-es segélyhívón keresztül bejelentést 2016. június 7-én 19 óra 32 perckor a BKMRFK ügyeletére, amelyben előadta, hogy a [...] helyen a szomszédja, miközben ő gyümölcsöt szedett a kertjében baltát vágott hozzá a kerítésen keresztül. Szerencsére a fa ágai felfogták a dobás erejét, ezért nem szenvedett sérülést.

A helyszínre a járőröket 19 óra 40 perckor küldték (riasztás ideje); 19 óra 41 perc a nyugtázás ideje; 19 óra 40 perc az indulás ideje, 19 óra 50 perckor jelentek meg ott; 20 óra 13 perckor hagyták el a helyszínt.

4) T. R. r. törm. 2016. június 25-én kelt rendőri jelentésében az alábbiakat rögzítette.

K. V. r. tzls. utasítására a 2016. június 8-án készült [...] ügyszámon készült rendőri jelentéséhez az alábbi kiegészítő jelentést tette.

A rendőri intézkedés jogalapja, hogy bejelentés érkezett a \* Rendőrkapitányság Tevékenységi Irányítási Központjának Ügyeletére, hogy a [...] szám alól rendőri segítséget kértek. A fenti helyen igazoltatás alá vonta a panaszost, illetve H. L-ét. Ezt követően mindkét fél panaszát meghallgatták, majd a rendőr szemrevételezte a helyszínt, ahol a balta valóban az ott lévő fa egyik ágában felakadt. A fenti személyeket az Országos Nyilvántartó Rendszeren keresztül leellenőrizték. Továbbá a fent elmondottakat jelentette a \* Rendőrkapitányság Tevékenység Irányítási Központ ügyeletesének, aki utasította őt, hogy világosítsa fel a panaszost, hogy a fenti eseményről rendőri jelentés fog készülni, mivel nem történt bűncselekmény. A panaszost a rendőr felvilágosította, hogy mivel a helyszínen nem történt bűncselekmény, ezért a fenti eseményről rendőri jelentést készít, amelyet a panaszos megértett és tudomásul vett, továbbá, hogy a televízió miatt polgári peres úton tudnak megegyezni. Mielőtt a rendőrök elhagyták a helyszínt felvilágosította a panaszost T. R. r. törm., illetve felvilágosították, hogy panaszát hol és milyen módon teheti meg. A panaszos az intézkedés során folyamatosan bűnügyi helyszínelőt kért a rendőröktől a helyszínre, hogy az fényképezze le a baltát, illetve, hogy ujjlenyomatot vegyen róla. Amikor a rendőr közölte vele, hogy a fenti helyen nem történt bűncselekmény egyből vádaskodni kezdett, hogy ha ő csinálta volna ugyanezt, akkor már biztosan „letartóztatják” őt. Továbbá többször elmondta, hogy a rendőri intézkedéssel ő nem ért egyet és biztos meg fogja panaszolni, amelyre elmondta neki a rendőr, hogy ha panasszal szeretne élni, akkor fáradjon be a \* Rendőrkapitányságra vagy keresse fel a Testületet, amelyet megértett.

5) V. B. r. örm. 2016. június 25-én szintén K. V. r. tzls. utasítására egészítette ki a korábban kelt, [...] ügyszámú rendőri jelentését.

A fenti ügyszámú jelentésben leírtakra azért került sor, mivel a panaszos bejelentést tett, hogy a szomszédja őt megdobta egy baltával. Ennek következtében a helyszínre érve a panaszos beengedte a rendőrt az ingatlanjára, ahol az intézkedést foganatosították is. A panaszos, illetve az édesanyja problémáját meghallgatták T. R. r. törm-rel, amelyet követően az általuk elmondottak jelentésre kerültek a \* Rendőrkapitányság Tevékenység Irányítási Központ

ügyeletesének EDR rádión keresztül. A \* Rendőrkapitányság Tevékenység Irányítási Központ ügyeletesé az utasítást adta nekik, hogy a történetről részletes rendőri jelentést készítsenek. A panaszos a helyszínen többször arrogáns módon szólt a rendőröknek, mivel ő feltétlenül bűnügyi helyszínelőket kért a helyszínre, illetve a baltáról ujjlenyomatot további eljárás végett. Valamint többször elmondta a rendőröknek, hogy ő azért értesítette őket, mivel garázdaság történt az udvarában és azt szeretné, hogy járjanak el az édesanyjával szemben. A rendőr közölte vele, hogy magánlakásban, illetve annak területén nem követhető el garázdaság. Továbbá közölte vele jogi lehetőségeit, amennyiben zaklatás miatt szeretne eljárást, illetve távoltartást kezdeményezni H. L.-val szemben. A helyszínen továbbá megállapítást nyert, hogy H. L. csak abból a cseresznyéből szeretett volna enni, amelyet a fia leszedett. Az indulatok lecsillapodása végett a rendőr megpróbálta békíteni őket, valamint közölte a panaszossal, hogy esetlegesen lenyugodnának a kedélyek a háza táján, ha valóban adna az édesanyjának a leszedett gyümölcsből, ha valóban csak ez a probléma. A panaszos elmondta, hogy ő biztosan nem ad semmit az édesanyjának, mivel többször már őt feljelentette, illetve már rendőrök voltak nála, amikor valamilyen kerékpárokat, illetve különböző technikai eszközöket lefoglalt a rendőrség. A rendőr közölte a panaszossal, hogy mivel nem volt a helyszínen, így arról érdemben nem tud nyilatkozni. A panaszos továbbá sérelmezte azt is az intézkedés során, hogy édesanyjával szemben nem került sor büntetőfeljelentés megtételére. A panaszos többször kérdőre vonta a rendőrt, hogy abban az esetben, ha ezt a baltát ő dobta volna át az édesanyja kerítésén, akkor őt már biztosan bilincsben vitték volna el. A rendőr közölte vele, hogy amennyiben ez az egész történet ugyanígy történne meg máshol, akkor az intézkedésük ugyanez lenne, mivel az nem ellene irányul. A helyszínen a rendőrök távozását megelőzően a panaszos mérgesen, többször fennhangon számon kérte őket, hogy nem végzik a munkájukat rendesen. A panaszost a rendőr felvilágosította a panasztételi jogáról, majd a helyszínt a \* Rendőrkapitányság Tevékenység Irányítási Központ ügyeletesének az utasításával hagyták el.

6) A rendőrség megküldte a sérelmezett rendőri intézkedésről 2016. június 8-án készült elsődleges rendőri jelentést.

Az intézkedő rendőröket 2016. június 7-én 19 óra 45 perckor a \* Rendőrkapitányság Tevékenység Irányítási Központ ügyeletesé utasította, hogy vonuljanak a [...] szám alá, mert onnan rendőri segítséget kértek. A fenti helyen a rendőrök megjelentek 20 órakor, ahol felvették a kapcsolatot a bejelentővel (panaszos), aki elmondta, hogy a fenti ingatlan az ő tulajdonát képezi, majd amikor a fenti napon, 19 óra 20 perc körüli időben a saját tulajdonát képező cseresznyefáról a cseresznyét szedte, akkor az édesanyjával (aki a szomszéd telken él) összeszólkkozott, mivel az édesanyjával perben áll a fenti terület miatt. Amikor abbahagyták a szóbeli vitát, akkor továbbfolytatta a cseresznye szedését, majd egy nagy csattanásra lett figyelmes a feje felett. Ezt követően észlelte, hogy H. L. felé dobott egy baltát, amelyet a cseresznyefa ágai felfogtak, így semmilyen sérülése nem keletkezett. Ezután értesítette a rendőrséget. Ezt követően az egyik rendőr felvette a kapcsolatot a panaszos édesanyjával (H. L.), aki elmondta, hogy rossz kapcsolatban van a fiával, továbbá, hogy a fenti cseresznyefa az ő tulajdonát képezi, még ha a telek határán kívül is esik. Ezt követően elmondta a rendőrnek, hogy a fiával való veszekedése úgy felidegesítette, hogy egy baltát dobott a fa felé, ahol a fia szüretelt, de azzal a fiát nem akarta eltalálni. A fentieket a rendőr jelentette a \* Rendőrkapitányság Tevékenység Irányítási Központ ügyeletesének, aki utasította, hogy a fenti személyek figyelmét hívja fel, hogy a következőkben a fenti cselekménytől tartózkodjanak, majd az esetről egy rendőri jelentést készítsen.

7) A rendőrség a Testület rendelkezésére bocsátotta a panaszos segélyhívásáról rögzített hangfelvételt, amely 3 perc 38 másodperc hosszúságú. A Testület a beszélgetés, panaszeljárás szempontjából irányadó részeit emeli ki.

**Segélyhívó Központ:** Segélyhívó Központ! Jó estét! Miben segíthetek?

**Panaszos:** Halló! Jó napot kívánok! XY (panaszos) hívnak. Én a K-en, H-en lakom és a szomszéd dobál engemet kisbaltával.

**Segélyhívó Központ:** Az igen! Hol történik ez?

**Panaszos:** H. településen.

[...]

**Segélyhívó Központ:** Maga melyikben lakik? Az 50-ben?

**Panaszos:** Nem, én az Ú. nevű részen, ez egy saroktelek. Nem, aki engem megdobott...

**Segélyhívó Központ:** Uram! Hová menjen ki a rendőr?

**Panaszos:** Ide a D. I. utca 50-hez és itt fogok állni a kerítés mellett, itt várom őket.

**Segélyhívó Központ:** Jó. Rendben, ott lesz, mennek az 50-hez.

**Panaszos:** Kb. ez mennyi idő?

**Segélyhívó Központ:** Nem tudom megmondani uram. Tehát a szomszédja, miközben Ön gyümölcsöt szedett a kertben baltát hajított magához?

**Panaszos:** Igen, így van!

**Segélyhívó Központ:** Jó, jó. Kerülje el a konfliktust ezzel az emberrel. Át fogom adni a K-i irányítónak. A mobilját hagyja bekapcsolva és intézkedés fog történni. Jó?

**Panaszos:** Oké, oké. Köszönöm.

**Segélyhívó Központ:** Vissz'hall.

**Panaszos:** Vissz'hall.

### III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

1) A Testületnek a sérelmezett események vonatkozásában először saját hatáskörét kellett megállapítania, vagyis azt kellett megvizsgálnia, hogy mely kifogások érdemi vizsgálatát folytathatja le a panaszeljárásban.

A panaszos kifejezetten sérelmezte, hogy az ő részére H. L. bűncselekményt követett el, mégis ennek érdekében a rendőrök nem tettek semmit, a feljelentését elutasították és nyomozást nem rendeltek el.

A Testület hatáskörével kapcsolatban hivatkozik az Rtv. 92. § (1) bekezdésére, amely szerint azon rendőri intézkedéseket és mulasztásokat vizsgálhatja, amelyek az Rtv. IV., V., VI. fejezetek alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség, etc.),

- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (különösen: igazoltatás, ruházat- csomagjarmű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés, etc.)
- kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás, etc.), tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A Testület hatásköre vizsgálatánál, az Rtv. fentebb idézett rendelkezései mellett figyelemmel volt a legfőbb ügyész helyettesének NF.8380/2010/8-I. sz. alatti, 2010. október 7-én kelt, a testületi hatáskör kérdésében írt levelére, amely szerint a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (továbbiakban: Be.) 196. §-a szerint panasz „célja a nyomozás során a hatékony jogorvoslat lehetőségének biztosítása a nyomozó hatóság vagy az ügyész határozatába (Be. 169. §) nem foglalt döntésével, intézkedésével (pl. gyanúsítás közlése) szemben, vagy az intézkedés elmulasztása miatt. A panaszt a büntetőeljárás szabályai szerint kell elbírálni”. Ezért a legfőbb ügyész helyettes a Be. 60. §-ának (1) bekezdésében és a 77. §-ának (2) bekezdésében írt, a büntetőeljárás során végzett eljárási cselekmények általános alapelvei mellett is úgy véli, a Be. 196. §-ában foglalt panasz a büntetőeljárás törvényben szabályozott intézkedés alkalmazásának elrendelése, vagy az intézkedésről való döntés elmulasztása miatti jogsérelem esetén terjeszthető elő.

Az Rtv. IV., V., VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértésével, intézkedéssel vagy annak elmulasztásával, illetve a kényszerítő eszköz alkalmazásával összefüggő jogsérelem elbírálása – függetlenül attól, hogy milyen eljárásban kerül rá sor – az Rtv. 92 – 93/B. §§-ok tekintendők irányadónak, amennyiben a sérelem tárgya a rendőr magatartása, az intézkedés kiválasztásának és foganatosításának a módja.

Az ügyész tehát a nyomozó hatóság által foganatosított (vagy elmulasztott) eljárási cselekmény megalapozottságát, a büntetőeljárás törvénynek megfelelő voltát vizsgálhatja, abban azonban nem foglalhat állást, hogy a végrehajtás módja az Rtv. rendelkezéseinek megfelelt-e.

Ezen hivatkozott rendelkezésekre tekintettel megállapítható, hogy a Testület nem jogosult a Be. szerint, a rendőrség által végrehajtott cselekmények érdemi felülvizsgálatát elvégezni, valamint eljárásában nem foglalhat állást abban a kérdésben, hogy valamely személy ténylegesen megvalósított-e bűncselekményt a panaszos sérelmére. Ezen körülményekre figyelemmel a Testület hatáskörének hiányát állapította meg a büntetőeljárás kapcsolatos panaszosi kifogások vonatkozásában, azokat érdemben nem vizsgálta eljárásában.

**A Testület hatáskörének a hiányában nem foglalhatott állást abban a kérdésben, hogy H. L. valóban megvalósított-e bűncselekményt a panaszos sérelmére, valamint azt sem, hogy a nyomozóhatóság a panaszos feljelentéseit kellő jogszerűen utasította-e el.**

#### IV.

A Testület eljárásában azonban megvizsgálhatta, hogy a rendőrök eleget tettek-e intézkedési kötelezettségüknek és amennyiben igen, akkor azt hogyan tették meg.

**Az elvégzett vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezetének a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.**

1) A Testület a panaszos kifogásával kapcsolatban az alábbi megállapításokat tette.

a) A Testület először azt vizsgálta meg, hogy a rendőrség oldalán keletkezett-e intézkedési kötelezettség.

A panaszos beadványában előadta, hogy 2016. június 7-én 19 óra után a saját tulajdonát képező ingatlanja területén tartózkodott, cseresznyét szedett, amikor H. L. egy kisbaltát dobott felé, amelyet a fa fogott fel, így sérülése nem keletkezett. Ahhoz nem nyúlt hozzá, nagyon megijedt, kb. 5 percig mozdulni sem tudott, majd amikor kicsit lehiggadt, akkor hívta a rendőrséget.

A rendőrség a panaszos által egyező tényelődást bocsájtott a Testület rendelkezésére. A panaszos a 112-es segélyhívót tárcsázva tett bejelentést 2016. június 7-én 19 óra 32 perckor a BKMRFK ügyeletére, amelyben a rendőrség tudomására hozta, hogy cseresznyét szedett az ingatlanja területén, amikor a szomszédja egy baltát vágott hozzá, amelyet a fa felfogott, ezt követően hívta a rendőrséget.

Az Rtv. 13. §-a szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő, vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A Szolgálati Szabályzat 8. § (1) bekezdése értelmében a rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről - ha az elkövető ismert, annak megjelölésével - feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében. A (2) bekezdés szerint a rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást. Végezetül a hivatkozott jogszabályhely (3) bekezdése előírja, hogy ha szándékos bűncselekmény elkövetésének helyszínén tetten ért vagy a menekülő elkövető elfogására nincs mód, a rendőr haladéktalanul intézkedik az elfogás és - szükség esetén - a helyszín biztosítása iránt.

A Testület, figyelemmel arra, hogy a rendőrség és a panaszos is azonos tartalmú tájékoztatást nyújtott a részére, így tényként kezelte azt, hogy a panaszos szomszédja, a panaszos felé dobott egy baltát, amely fennakadt egy fában, így személyi sérülés nem történt. A Testület véleménye szerint a hívásban közölt információk, a közölt elkövetési magatartás az alábbi bűncselekmények kísérletére vonatkozó egyszerű gyanú keletkeztetésére voltak alkalmasak.

A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban: Btk.) 160. §-ában szabályozza az emberölés, mint az emberi élet ellen irányuló egyik legsúlyosabb bűncselekmény törvényi tényállását. A hivatkozott jogszabályhely (1) bekezdése szerint: „aki mászt megöl, büntetett miatt öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”



A Btk. 164. §-ban rendeli büntetni a testi sértés bűncselekmény, különféle elkövetései alakzatait. Ennek alapesetét az (1) bekezdés tartalmazza, amely szerint: „aki más testi épségét vagy egészségét sérti, testi sértést követ el.”

A Testület véleménye szerint a garázdaság bűncselekmény elkövetésére vonatkozó egyszerű gyanú felvetésére is alkalmas volt a telefonos bejelentés. A Btk. 339. § (1) bekezdése szerint, „aki olyan kihívóan közösséggellenes, erőszakos magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”. A Testület a hivatkozott törvényi tényállás kapcsán, hogy álláspontja szerint a rendőrség véleménye arról, hogy garázdaságot nem lehet elkövetni magánterületén téves.

A Testület ahhoz, hogy a rendőrség intézkedési kötelezettségének keletkezése kérdésében állást foglaljon, azt kell mérlegelnie, hogy felmerülhetett-e bűncselekmény elkövetésének, a rendőrségi fellépéshez szükséges gyanúja. A panaszos olyan információkat hozhatott-e a rendőrség tudomására, amelyek vajon intézkedési kötelezettséget keletkeztethettek a rendőrség oldalán.

A kérdéssel kapcsolatban a Testület utal töretlen gyakorlatára, amely szerint valamely bűncselekmény tényállásszerűségét kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem foglalhat állást abban a kérdésben, hogy valamely eljárás alá vont személy elkövetett-e bűncselekményt, azonban ha – olyan esetekben, amikor a rendőrség az intézkedés alapjaként bűncselekmény gyanújára hivatkozik – nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló magatartás értékelését, az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, felmerülhetett-e bármely bűncselekmény elkövetésének olyan fokú gyanúja, amely a rendőrség oldalán intézkedési kötelezettséget keletkeztethetett.

A Testület véleménye szerint a telefonos bejelentés alkalmas volt bűncselekmény elkövetésére vonatkozó egyszerű gyanú keletkeztetésére, amely bejelentésből kiderült a rendőrség számára a potenciális elkövető és sértett személye, az elkövetési hely és idő, valamint az elkövetéshez használt eszköz is. Ezen körülményekre tekintettel a Testület véleménye szerint az Rtv. 13. § alapján a rendőrség oldalán intézkedési kötelezettség keletkezett tekintetben, hogy a bejelentésben foglaltak valóságáról meggyőződjön, felderítse, hogy a bejelentés valós-e és amennyiben igen, akkor tisztázza a körülményeket. Figyelemmel arra, hogy a rendőrség a helyszínen megjelent és intézkedést kezdeményezett, erre tekintettel eleget tett intézkedési kötelezettségének, így nem terheli mulasztás. **Ezen körülmény alapján a Testület véleménye szerint nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető joga.**

b) A Testület a továbbiakban azt vizsgálta meg, hogy a rendőrség hogyan tett eleget az intézkedési kötelezettségének.

A panaszos tájékoztatása szerint a rendőrök, ahogyan megjelentek a helyszínen meghallgatták a panaszost, majd a szomszédját, szemrevételezték a körülményeket és folyamatosan jelentették a helyszínen tapasztaltakat. Az egyik rendőr megpróbálta a panaszos és szomszédja közötti konfliktust feloldani, kevés sikerrel. A rendőrök tájékoztatták a panaszost, hogy nem történt bűncselekmény, ezért távoznak a helyszínről. A részére megadták a

szükséges tájékoztatásokat, hogy jelentést fognak írni, de elmennek, mert nem valósult meg bűncselekmény. A panaszos ezt sérelmezte, hiszen véleménye szerint igenis történt bűncselekmény.

A rendőrség tájékoztatása szerint a 19 óra 32 perckor fogadott hívást követően két járőrt irányítottak a bejelentés helyszínére 19 óra 40 perckor, akik 19 óra 50 perckor érkeztek meg és végül 20 óra 13 perckor hagyták el a helyszínt. A rendőrök mindkét felet meghallgatták, szemrevételezték a helyszínt és folyamatosan EDR rádión keresztül jelentették a történetet. Kiderült, hogy a felek anya-fia viszonyban és perben állnak egymással, közöttük rossz a kapcsolat, amelyet megpróbáltak feloldani, eredménytelenül. Az ügyeletes utasítására közölték a panaszossal, hogy nem történt bűncselekmény. Tájékoztatták jogairól, panaszjogáról és arról, hogy a polgári peres bíróságon rendezheti magánjogi vitáját az édesanyjával. A panaszos végig bűnügyi helyszínelőket kért a helyszínre, hogy fényképezzék le a baltát és az ujjnyomokat rögzítsék, de ezen irányú igényét a rendőrök nem hajtották végre, figyelemmel arra, hogy nem történt a véleményük szerint a helyszínen bűncselekmény.

A Testület visszautalva jelen állásfoglalás III. fejezet 1) pont a) alpontban hivatkozott jogszabályi rendelkezésekre jelen b) pont alatt azt vizsgálta, hogy a rendőrök hogyan tettek eleget az intézkedési kötelezettségüknek. A hívásban foglaltakat hogyan tisztázták a helyszínen.

Figyelemmel arra, hogy mind a rendőrség, mind a panaszos ugyanolyan tartalmú történeti tényállást adott elő, ezért a Testületnek egyszerű dolga volt annak kialakításakor. Erre figyelemmel a rendőrök a hívást követően rövid idő elteltével megjelentek a helyszínen, ahol először a bejelentőt, majd a szomszédját (édesanyja) hallgatták meg, így az eljárási pozíciókat próbálták tisztázni. Ezt követően szemrevételezték a már ismertek fényében a helyszínt, a baltát. Erre figyelemmel megállapították, hogy valóban a szomszéd egy baltát dobott a panaszos és a fa irányába. Ahogyan az elsődleges rendőri jelentésben olvasható ismételt nyilatkoztatták a szomszédot, hogy ő dobta-e el a baltát, amelyre azt felelte, hogy igen, de csak azért, mert cseresznyét akart szedni a fájáról (amelyről a panaszos azt állítja, hogy az övé), de a panaszos ezt neki nem engedte, így a baltát a fába dobta, nem akarta a panaszost bántani, hiszen ő a fia. A rendőrök ezt követően ismét a panaszoshoz fordultak, aki részben megerősítette a szomszéd által elmondottakat, hogy ő valóban nem akart neki adni a cseresznyéből, mert az nem az övé, hanem a panaszosé. A panaszos ezt követően beszámolt a rendőröknek a magánjogi vitájukról is. A rendőrök erre figyelemmel megállapították, hogy egy bonyolult, elharapódzott magánjogi vita van a felek között. Ezt követően tájékoztatták a tapasztaltakról az ügyeletet, ahonnan azt az utasítást kapták, hogy a szükséges tájékoztatásokat nyújtsák a feleknek, majd távozzanak a helyszínről, hiszen nem történt bűncselekmény.

A Testület álláspontja szerint, habár a rendőrség a telefonos bejelentés alapján keletkező intézkedési kötelezettségének eleget tett, azonban a helyszínen súlyos mulasztást hajtott végre, amely súlyosan sértette a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát. A személyek meghallgatása, a helyszín szemrevételezése mind arra engedtek következtetni, hogy a panaszost az édesanyja bántalmazni kívánta. Ennek érdekében hozzá egy baltát vágott, amelyet a rendőrök a fában (ahogyan a panaszos állította) megtaláltak; sőt a panaszos édesanyja el is ismerte, hogy a panaszos irányába dobta azt, figyelemmel arra, hogy nem adott neki – kérése ellenére – cseresznyét. A rendőrök ezen körülményekre tekintettel, a tényállás megalapozása, felderítése érdekében tanúkutatót kellett volna végezniük és további

nyomozati cselekményeket foganatosítani a felmerült gyanú kizárása, gyengítése, megalapozása érdekében. (A panaszost, mint sértettet, az édesanyját pedig, mint gyanúsítottat kellett volna meghallgatni.) **Figyelemmel arra, hogy a rendőrség ezen cselekményeket nem végezte el, szinte pár percen belül befejezte az intézkedést, így a Testület a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő súlyos sérelmét állapította meg az intézkedés foganatosításának a módja kapcsán.**

#### IV.

A Testület lefolytatott vizsgálatában megállapította, hogy a rendőrség oldalán a panaszos telefonos bejelentése intézkedési kötelezettséget keletkeztetett, amelynek a rendőrök eleget tettek, hiszen megjelentek a bejelentés helyszínén, ahol intézkedést folytattak le; ezen körülményre tekintettel nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető joga. Azonban a foganatosított intézkedés kapcsán a Testület a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogának a súlyos sérelmét állapította meg.

#### V.

A Testület álláspontja szerint a jogsérelem mértéke eléri azt a szintet, amely indokoltá teszi, hogy a Testület állásfoglalását megküldje az országos rendőrfőkapitánynak, ezért döntését a rendelkező részben foglaltak szerint alakította ki.

**Budapest, 2016. szeptember 15.**

**Dr. Lukács Tamás**  
elnök, előadó testületi tag

**Dr. Kozma Ákos**  
elnökhelyettes

**Fráterné dr. Ferenczy Nóra**  
testületi tag

**Dr. Wildner Domonkos**  
testületi tag

**Dr. Cservák Csaba**  
testületi tag